

A szegényebb néposztály nem tudja a cukrot és a fehér lisztet kiváltani

A főváros közéleti bizottságának ülése — Nehézségek az élelmezés terén

— A Szózat tudósítójától. —

A főváros közéleti bizottsága kedden délelőtt tartotta első ülését *Folkusházy* Lajos alpolgármester elnöklése mellett. A nagyfontosságú élelmezési problémák egész sorozata került megvitatásra. Fölszínre kerültek azok a nehézségek, amelyek a főváros normális ellátásának még mindig utjában állanak és amint a tények sorozatából kitetszik, még sokáig utjában is fognak állani. A zárt határok, a valutáris nehézségek miatt, a minimumra lenyomott import, a belföldi termelés csekély volta elsősorban okai annak, hogy a főváros közönsége még mindig nélkülöz, sőt, a helyes kifejezéssel élve: *nyomorog*.

A főváros élelmezési helyzetéről *Vajna* Ede tanácsnok számolt be hatalmas készültséggel. A lisztellátással kapcsolatban megemlítette, hogy amikor a szabadforgalomról szóló kormányrendelet megjelent, a főváros azonnal megkezdte a bevásárlást, a 330 vagon búzát azonban a gabona zár alá vétele alkalmával az Áruforgalmi minisztérium kellett beszolgáltatni. A főváros népének rettenetes szegénységére mutat, hogy csak a kenyérlisztet tudják kiváltani s igen sok esetben a fehér lisztjegyre is kenyérlisztet vásárol. A főváros lisztellátása nem zavartalan. Kevés a rendelkezésre álló mennyiség, mert a vidék nem látja el kellőképpen a fővárost. Súlyosbítja még az általános helyzetet, hogy a hatóság nem képes a pékeket tüzelőszerezéssel rendszeresen ellátni s minthogy a szabadforgalomban vett fa mellett a pékek nem tudják számításukat megtalálni, inkább nem sütnek. A kukoricalisztre vonatkozólag most folynak a tárgyalások arról, hogy lisztán vagy pedig kenyérliszttel keverten hozzák forgalomba.

A zsirellátásnál alapos volt a remény, hogy a téli bőséges fölhozatal a jegyek alkalmazását fölszabotossá teszi. Az eddigi tapasztalatok szerint azonban ez a remény nem fog megvalósulni s így a főváros a jegyrendszert még decemberben is kénytelen lesz fenntartani. A húselátásnál közismert dolog, hogy hus van, de rettenetes ára miatt annak élvezetétől a társadalmi kategóriák egész sorozata van elzárva.

A cukorellátásnál az általános szegénységet kísérő tünetek szintén jelentkeznek. A 119 koronás importcukornál a közönség a cukorjegyek alig 50 százalékát váltotta be, ami hangosan szóló bizonyítéka annak, hogy a jegyre szorultak óriási tömegének fele, az egészségre oly fontos tápszerről teljesen lemondani kénytelen. A főváros a cukorkérdésben már több ízben intézett fölterjesztést a kormányhoz, de választ eddig nem kapott, mert ezidő szerint a cukortermelés eredménye még nem ismeretes, ára még nincs megállapítva és így a fejkvótát megállapítani nem lehetett.

Az élelmiszerek közül egyedül a tej az, amelynél az előző évekhez viszonyítva némi javulás mutatkozik, mert amíg 1919-ben az évi fölhozatal ötvenezer liter, addig 1920-ban, az eddigi átlagot véve tekintetbe, a fölhozatal körülbelül hetven-nyolcvanezer literre fog emelkedni. Ez azonban a béke előtti idő évi 300.000 liternyi fölhozatalához képest még mindig elenyésző kis mennyiséget jelent. Határozottan súlyosnak mondható a helyzet a tejfölhozatalban. Az alacsony irányárak miatt fokozott csempészés történt, amely az utóbbi időkben már a keletmagyarországi termelésre is kiterjedt. Az irányár a jövőben 5—5½ korona lesz, minek folytán remélhető, hogy a fővárosi fölhozatal is jelentékenyen emelkedni fog. A főváros annakidején beszerzett és főtárolt készlete folytán a piacszükségletet körülbelül december végeig fedezni tudja. Erős visszaesés mutatkozik a hüvelyesek fölhozatala körül is, amelyhez hozzájárul még az egyik legfontosabb téli táplálék, a babnak erős megdrágulása is. A helyzet most az, hogy a közel jövőben a babot is csak jegyek ellenében lehet a közönségnek kiszolgáltatni.

A pénz vásárlóerejének óriási csökkenése folytán a fővárosi élelmiszerüzemnek eredetileg kitűzt tizenkilenemmillió korona most már megközelítőleg sem elégséges. A mostani körülmények között az élelmiszerüzem csak akkor végezhetne produktív munkát, ha forgótőkáját legalább százötvenmillió koronával emelheti föl. A főváros azonban nincs abban a helyzetben, hogy ezt az összeget az üzem rendelkezésére bocsáthassa, ezért a főváros a kormánytól kért erre a célra százötvenmillió korona kölcsönt. A kölcsön ügye még nincs elintézve, minthogy azonban a közéleti bizottsági miniszter pártolja, remény van a kedvező elintézésre.

Ezután Városi Gyula tanácsnok tesz részletes és kimerítő jelentést a főváros burgonyaelátásáról. Egyenesen megdöbbentő az a mód, amellyel a burgonyaközvetítő iroda a főváros élelmezésére oly fontos tápszert ügyét kezelte. Az ígéretek és biztatások tömkelege végül is csak azt eredményezte,

hogy a főváros a beigért nyírségi burgonyából *mindössze hatvan vaggont* kapott, de ezt is oly silány és használhatatlan állapotban, hogy vissza kellett adni. Azóta ismét megakadt a szállítás. A tanács végül is kénytelen volt a Dunántulról *hatvan vaggont* vásárolni, minthogy azonban a köztisztviselők a beigért állami burgonyát nem kapták meg, a dunántuli burgonyából *harminc vaggont* a köztisztviselőknek kellett átengedni. A többi *jelenleg tartalékolva van*. A tanács a maga részéről mindent elkövetett, hogy a burgonyainségen segítsen, azt lehetőleg megelőzze, azonban rajta kívül fekvő okok miatt eredményt elérni nem tudott.

A tanácsnokok előterjesztését széleskörű és magas színvonalon álló vita követte, amelynek végső eredményeképpen a tanácsnak összes javaslatait, némi kiegészítéssel, elfogadták.